

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2016

Marking Scheme

Dutch

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Beantwoord alle vragen van deel 1, 2 en 3

Totaal aantal punten: 100

Deel 1

(30 punten)

VRAGEN EN OPDRACHTEN

Alle antwoorden moeten in het Nederlands gegeven worden. Schrijf volledige zinnen in je antwoorden.

Deel 1: tekstbegrip

30 punten)

1) Waarnaar verwijzen de volgende woorden?

a: 'ze' (alinea 6) Romeinse cijfers en letters zijn hoekig omdat ze in steen gehouwen moesten worden.

(1 punt)

Romeinse cijfers en letters

b: 'ze' (alinea 2: Tegenwoordig duiken ze steeds vaker op in tekstberichten, e-mails en op sociaalnetwerken allerhande..)

(1 punt)

Emoji

c: Waarnaar verwijst de tweede (hier vetgedrukte) dat in de zin:

Maar volgens Van de Velde is er geen sluitend bewijs dat **dat** ook effectief zo is. (alinea 8)

(1 punt)

een bedreiging voor onze taal

d: Wat betekent 'tot wasdom kwamen' in de zin:

'De emoji verspreiden en ontwikkelen zich veel sneller dan bijvoorbeeld de Egyptische hiërogliefen, die pas na een paar eeuwen **tot wasdom kwamen**.' (alinea 3)

(1 punt)

Tot hun volle bloei kwamen, succesvol werden

e: Wat betekent 'een stille dood sterven' in deze zin: 'Of sterven ze een stille dood?' (alinea 11)

(1 punt)

Langzaam weer verdwijnen

2. Waarom denkt de Britse taalkundige Vyvyan Ewans van de Bangor University dat emoji een nieuwe taal kunnen zijn ?

(5 punten)

Het antwoord bevat in elk geval deze redenen:

- omdat ze alomtegenwoordig zijn
- omdat ze steeds vaker opduiken
- omdat ze bijzonder snel evolueren

3. Geef drie redenen waarom emoji meer zijn dan zomaar wat kinderachtige spelerei.

Emoji vormen een volwaardig communicatiemiddel (1 p).

Emoji vormen een heel inventief systeem (2 p).

Emoji zijn perfect aangepast aan de technologie die vandaag voorhanden is (2 p).

(5 punten)

4. Ben je het eens met de critici dat sms-taal en emoji een bedreiging vormen voor de gewone taal? Leg je standpunt uit en verdedig het.

(5 punten)

Het antwoord van de kandidaat moet

- een duidelijk standpunt bevatten (bijvoorbeeld het er mee eens zijn of niet mee eens zijn)

In het geval dat men ervoor kiest om het er mee eens te zijn, kunnen ondermeer volgende argumenten worden gebruikt:

- Geschreven taal wordt minder verzorgd.
- Men weet niet meer welk register te gebruiken omdat door het gebruik van emoji de algemene kennis van de woordenschat verdwijnt.
- Emoji gebruiken niet de gangbare grammaticale regels.
- Communicatie wordt dus minder rijk en 'kinderachtig'.
- etc.

In het geval dat men ervoor kiest om het er niet mee eens te zijn, kunnen ondermeer volgende argumenten worden gebruikt:

- Taal verandert voortdurend.
- Ook de leestekens veranderen mee, dus ook de emoji.
- Emoji voegen iets toe wat normaal taalgebruik niet heeft
- Emoji voegen kleur toe aan de taal
- Emoji zijn een uitstekend voorbeeld van hoe onze taal met de technologie mee evolueert
- Emoji zijn universeel waardoor communicatie tussen verschillende talen en culturen mogelijk wordt.
- etc.

5. Gebaseerd op de tekst: beschrijf één overeenkomst en één verschil tussen het taalgebruik van iemand die schrijft op Twitter en een creatieve schrijver (romancier). (2 punten)

Mogelijke antwoorden zijn ondermeer:

Overeenkomsten, bijvoorbeeld:

- Zowel de klassieke auteur als de Twitteraar maken gebruik van dezelfde basiselementen.
- Zowel de klassieke auteur als de Twitteraar kiezen nauwkeurig en zorgvuldig hun woorden om hun boodschap te verpersoonlijken
- etc.

Verschillen, bijvoorbeeld:

- Volgens het onderzoek van Liberman is de gemiddelde woordlengte van Twitteraars langer dan de woordlengte van romanciers.
- Actieve Twitteraars hebben een hogere productie dan klassieke schrijvers.
- Twitteraars hanteren een minder rijke woordenschat dan klassieke schrijvers.
- etc.

Welke vorm van schrijven stel jij het meest op prijs? Beargumenteer je antwoord. (3 punten)

Het antwoord van de kandidaat moet

- een duidelijk standpunt bevatten
- en minstens een geldig argument

(5 punten)

6. Becommentarieer de visie van professor Freek van de Velde inzake emoji's en het feit of ze al dan niet als taal kunnen worden beschouwd.

(5 punten)

Het antwoord van de kandidaat bevat verwijzingen naar de visie van Freek van de Velde.

Mogelijke verwijzingen zijn:

In de strikte zin van het woord zijn emoji geen taal, wel een schriftsysteem.

Als je emoji gebruikt, heb je geen twintig synoniemen voor hetzelfde woord. Maar niemand schrijft altijd en overal in emoji.

Emoji gebruik je enkel in een bepaalde context.

Taal is veel complexer dan emoji.

Emoji communiceren emoties en kunnen niet dezelfde rijkdom aan beelden oproepen dan klassieke taal. Emoji zijn vooral visuele symbolen en kunnen niet uitgesproken worden zoals de klassieke taal dat wel kan doen. Etc.

Deel 2: commentaar

(30 punten)

“Net als in het verleden hangt veel, zo niet alles, af van de technologie die voorhanden is.”

Becommentarieer in 100 tot 150 woorden het belang van technologie.

Kandidaten tonen aan dat ze verwijzingen naar de Romeinse en Griekse cultuur met betrekking tot taal uit de tekst halen (de dragers papyrus, hieroglyfen) en verwijzen bijvoorbeeld ook naar de uitvinding van de drukmachines, en het belang van de elektronische –hedendaagse- media.

Hierdoor tonen ze aan dat taal met de technologie mee evolueert.

Kandidaten kunnen mogelijk ook verwijzen naar andere media zoals televisie.... etc.

Deel 3: opstel

(40 punten)

Schrijf een opstel van minimum 300 woorden. Kies één van de volgende opgaven.

- a) ‘Mijn taal is mijn wereld.’

Of

- b) ‘De wereld kan best een vervelende plek worden wanneer we niet samenwerken om het tot een gelijkere, meer democratische en duurzame wereld te maken.’

(Fintan O’Toole: *The Irish Times*, 22 februari 2016)

